

Ο αντισημιτισμός είναι η νόρμα, δεν έχει κάτι το queer

Το Σάββατο 1^η Φεβρουαρίου μέλη του αντιφασιστικού περιοδικού 0151 βρεθήκαμε στη συναυλία που διοργάνωνε η ομάδα *Punkburst Mutants Show* (P.M.S.) στον χώρο της κατάληψής τους (aka κουλίτσα) στο Πολυτεχνείο. Η παρουσία μας εκεί έληξε άδοξα όταν άτομο των P.M.S. έδωσε απ' το χώρο ένα μέλος μας, με την αιτιολόγηση ότι δεν θέλει «την αλληλεγγύη όσων πετάνε λάσπη, αποκαλώντας τες αντισημίτριες».

Αναφερόταν συγκεκριμένα στο κείμενο “Ο Αυτάκιας: όταν το ανάποδο του ανάποδου δεν είναι το σωστό” στο 17^ο τεύχος του 0151. Το συγκεκριμένο κείμενο ασκούσε κριτική στον αντισημιτισμό των εικονογραφημένων αναπαραστάσεων του γκράφικ νόβελ «Rebecca» που είχε εκδοθεί από πρώην μέλη του *antifa str* για την υποστήριξη της ομάδας P.M.S. τον Μάρτιο του 2019. Σε αυτήν τη μεταφρασμένη από τα ιταλικά έκδοση του 1970 παρουσιαζόταν στο ρόλο του ‘προδοτή’ ένας μοχθηρός, φιλάργυρος Εβραίος με εξογκωμένα αυτιά και γαμψή μύτη και σ’ αυτήν ακριβώς την εικονοποίηση του Εβραίου εστίαζε το κείμενο του περιοδικού.

Το κείμενό μας, βάζοντας στο προσκήνιο το ζήτημα του αντισημιτισμού, έθετε ένα ερώτημα κι έναν προβληματισμό στον πολιτικό λόγο μίας ομάδας, στον οποίο κατά τ’ άλλα έβλεπε πολλά κοινά σημεία: αναγνωρίζοντας κοινές αφηγήσεις όπως ο αντικρατικός λόγος, η κριτική στην πολιτική της ταυτότητας, ο αντισεξισμός σαν αναπόσπαστο κομμάτι του αντιφασισμού κ.α., υπογράμμισε ότι δεν μπορεί απ’ τα παραπάνω να λείπει η αντι-αντισημιτική αιχμή. Μιλάμε δηλαδή για ένα κείμενο-πρόσκληση σε συζήτηση, για μία προτροπή για διάλογο που έγινε μέσω κριτικής στο δημόσιο πεδίο –στα πλαίσια του οποίου, άλλωστε, δημοσιεύτηκε και το συγκεκριμένο κόμικ.

Δυστυχώς όμως οι ζυμώσεις, η ανταλλαγή απόψεων και οι συζητήσεις πάνω σε διαφωνίες μεταξύ συλλογικοτήτων κάθε άλλο παρά δεδομένες είναι σαν πρακτικές. Φαίνεται ότι το να εκφράξεις μία κριτική με υπογραφή λογίζεται ως «λάσπη». Θεωρείται δε κάτι τόσο επιθετικό, ώστε η ομάδα που τη δέχεται να πρέπει να προστατευτεί από αυτήν, να οχυρωθεί και να αποβάλει την απειλή. Το ‘ανάποδο του ανάποδου’, από το κόμικ μεταφέρεται στους πολιτικούς χώρους: αντί να υπάρξει απάντηση στην κριτική και να συνεχιστεί ο διάλογος, οι σχέσεις κόβονται απότομα, η πολιτική συζήτηση δεν γίνεται ανεκτή και η λύση δίνεται ‘εύκολα’, με την αποπομπή από μία queer κατάληψη: αντιπαραβάλλοντας με μεγάλη άνεση την έκφραση διαφωνίας με κάποιου είδους (ετερο)σεξιστική ή ρατσιστική συμπεριφορά (κάποια συμπεριφορά δηλαδή που θα οδηγούσε στο να εκδιωχθεί κάποιος απ’ τον συγκεκριμένο χώρο).

Η λογική «όποιος δημόσια διαφωνεί μαζί μου, δεν έχει θέση εδώ» δείχνει κάτι πολύ πιο δυσάρεστο, που ξεπερνά τις σχέσεις του περιοδικού με τη συγκεκριμένη κατάληψη. Είναι η απόδειξη ότι το ατομικό έχει επικρατήσει του συλλογικού, οι συζητήσεις σε «παρέες» φαντάζουν τόσο ισχυρές όσο η πολιτική ζύμωση και η τεκμηριωμένη έκφραση πολιτικής διαφωνίας με συλλογική υπογραφή έφτασε να θεωρείται ‘λασπολογία’.

Εδώ πρέπει να πούμε κάτι ακόμα, που προσθέτει άλλο ένα στοιχείο στο συγκεκριμένο ζήτημα. Παρόλο που στον χώρο της κατάληψης βρισκόμασταν αρκετά άτομα του περιοδικού, εκδιώχθηκε μόνο ένας άνδρας από εμάς και όχι κάποιο άλλο απ' τα υπόλοιπα μέλη, που ήταν θηλυκότητες. Επιγράτησε δηλαδή μία διαστρεβλωμένη εικόνα γύρω απ' την έμφυλη ταυτότητα, εστιάζοντας αποκλειστικά και μόνο στον άνδρα-μέλος. Κυρίως, δε, επιγράτησε μία εργαλειοποίηση πολιτικών στρατηγικών για να αποδοθεί «αναίμακτα» κάποια ευθύνη. Μακριά από μία αφήγηση που βλέπει την ιστορικότητα των ταυτοτήτων και γυρεύει να προβληματικοποιήσει τις μεταξύ τους σχέσεις, βάζοντας δίπλα στο εργαλείο της ταυτότητας την τοποθέτηση στη συγκυρία και την πολιτική οργάνωση, είδαμε τις P.M.S. να προτάσσουν μία άκαμπτη πολιτική των ταυτοτήτων· μία πολιτική που παραθέτει απλώς ταυτότητες, αντί να τις προβληματικοποιεί, γυρεύοντας να βρει ποια είναι η «χειρότερη» ή, αλλιώς, η πιο προνομιούχα, για να της αποδώσει έναν a priori, φυσικό εχθρικό χαρακτήρα. Από την άλλη, όταν χρησιμοποιείται τόσο εργαλειωκά η έμφυλη ταυτότητα, μένει στην αφάνεια η οποιαδήποτε ανάγκη επεξήγησης της δυσαρέσκειας που προέκυψε από το κείμενό μας και, άρα, η οποιαδήποτε συζήτηση γύρω από πολιτικά περιεχόμενα, αφού τελικά αυτό που θα έμενε -αν δεν είχαν αποχωρήσει και οι θηλυκότητες του περιοδικού- θα ήταν ότι απλώς «εκδιώχθηκε ένας άνδρας από queer κατάληψη». Αφαιρώντας δε από τις θηλυκότητες την ευθύνη του πολιτικού, συλλογικού τους λόγου, βρέθηκαν οι ίδιες οι P.M.S. να αναπαράγουν ωμό σεξισμό, παρουσιάζοντάς τες ως μέλη «δεύτερης κατηγορίας».

Η αιχμή ενάντια στον αντισημιτισμό, λοιπόν, μετατράπηκε από αναγκαία πολιτική θέση σε λάσπη και από συλλογική άποψη σε ατομική –ανδρική– κακεντρέχεια. Όσες/οι έχουν διαβάσει έστω και λίγο το περιοδικό, γνωρίζουν καλά ότι μέσα από αυτό εκφράζεται κεντρικά η θέση ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για αντιφασισμό χωρίς πρώτα να μιλήσουμε για το Άουσβιτς, αναδεικνύοντας έτσι τον αντισημιτισμό σαν ζήτημα και ανοίγοντας μία συζήτηση σχετικά μ' αυτόν. Αναρωτιόμαστε εδώ πως άραγε μπορεί να συνεχιστεί αυτή η συζήτηση, όταν η απάντηση που δεχόμαστε στην κριτική μένει στο «μη μας πουν αντισημίτριες», παραλείποντας το υπόλοιπο της φράσης «ακόμα κι αν...». Μάλιστα πώς μπορεί να υπάρξει καν κάποια συζήτηση, όταν καλούμαστε να αντιπαρατεθούμε με το αν η απεικόνιση ενός φιλοχρήματου Εβραίου με εξογκωμένα αυτιά και γαμψή μύτη είναι αντισημιτική; Ή όταν η προδοσία ταυτίζεται με έναν μοχθηρό τοκογλύφο; Όταν ο λόγος ενάντια στον αντισημιτισμό περιορίζεται σε μία αόριστη δήλωση εναντίον του, χωρίς να υπάρχει η πρόθεση για την παραμικρή εμβάθυνση στα περιεχόμενα και την ιστορία του και, κυρίως, χωρίς να υπάρχει η πρόθεση να παρθεί κάποια συλλογική και ατομική ευθύνη απέναντι σ' αυτόν;

Για άλλη μία φορά βρεθήκαμε υπόλογοι/υπόλογες για την πολιτική μας θέση να αναδεικνύουμε το συγκεκριμένο ζήτημα και να στοχεύουμε σε λόγους που το αναπαράγουν. Με την ιδιαιτερότητα αυτή τη φορά να κατηγορούμαστε όχι από συλλογικότητες και άτομα που φέρουν ηγεμονικές ταυτότητες, αλλά από μία queer συνέλευση· μάλιστα τη μοναδική

–πλέον– στην Αθήνα queer κατάληψη. Το γεγονός αυτό από μόνο του οφείλει να μας βάλει –και μας βάζει– σε κάποιους προβληματισμούς σχετικά με τις πολιτικές που επιλέγουμε και τα όρια που τελικά αυτές έχουν. Η ανάδειξη και μόνο των διαφόρων ‘αντί-’ δεν επαρκεί. Εντείνεται η ανάγκη να βλέπουμε τα ‘επιμέρους’ ζητήματα [εναντίωση στο έθνος, τον (ετερο)σεξισμό, το ρατσισμό και τον αντισημιτισμό] σε μία συνολική αφήγηση, γειωμένη στην πραγματικότητα, αναδεικνύοντας τις συνδέσεις μεταξύ αυτών των σχέσεων εξουσίας μέσα στο χρόνο.

Την 1^η Φεβρουαρίου οι Punkhurst Mutants Show επέλεξαν να μάς αρνηθούν την άσκηση πολιτικής κριτικής και την ανάδειξη του αντισημιτικού λόγου σαν ζήτημα, αποδίδοντας μάλιστα και τα δύο αυτά στοιχεία σε ένα μόλις άτομο, τη στιγμή που εμείς επιλέγουμε να φέρουμε τη συλλογική ευθύνη έκδοσης του περιοδικού. Η εύκολη αυτή μετατόπιση του «ποιος θα αποκλειστεί» από το συλλογικό στο ατομικό μάς φαίνεται ότι υποτιμάει τόσο την ίδια την πολιτική ύπαρξη του περιοδικού, όσο και το συγκεκριμένο, ιδιαίτερο περιεχόμενό του. Εμείς, απ’ την άλλη, με το να εκφράσουμε λόγο για όλα τα παραπάνω, υπερασπιζόμαστε τις μεταξύ μας σχέσεις και τις συλλογικές μας πρακτικές τονίζοντας ότι υπάρχει ένας ελέφαντας μέσα στο (ελληνικό) δωμάτιο, ο αντισημιτισμός, και εμμένοντας στη θέση μας:

Δεν μπορείς να μιλάς για αντιφασισμό αν δε μιλήσεις πρώτα για αντισημιτισμό.

Περιοδική αντιφασιστική έκδοση ενάντια στην ελληνική εμπειρία 0151

0151@espiv.net